

Nu är jag friare helt enkelt

Peter Westerling, 51, är sedan födseln helt döv på vänster öra. På sitt högra öra har han en 30-procentig hörsel. Men det var inte förrän han var 23-24 år som han fick sin första hörapparat.

- Jag vet inte hur jag klarade mig innan, berättar Peter. Jag gissade nog mycket, satte mig längst fram på lektionerna och läste på läppar och använde andra sinnen i en utsträckning som jag inte förstod då. Orsaken till att jag inte hade hörapparat tidigare var att jag inte ville ha det stigma som man kan få som dåligt hörande.

Den första hörapparaten innebar en stor förändring för Peter, även om den inte var så sofistikerad som de som finns på marknaden idag.

- Plötsligt kom jag upp till ett hörande på 95 %, för mig var det en revolution. Nästa milstolpe blev när jag fick en hörapparat bakom örat, för att inte tala om när jag fick min ComPilot att hänga runt halsen. En sambandscentral som i ett slag gjorde hela processen med att höra så mycket smidigare.

Det senaste lyftet för Peter kom helt nyligen våren 2014, då han skaffade sig en Rogerpenna.

- Framförallt ljudmässigt är den här Rogerpennan ett stort lyft, det är häftigt att jag kan höra i situationer där jag tidigare i princip inte har kunnat höra speciellt bra. Tidigare har jag fått anpassa situationen till mig, eller anpassa mig efter situationen. Jag har fått komma överens med den jag pratar med, eller behövt placera mig på ett sätt så att jag hör. Nu behöver jag inte alls hålla på så, jag är friare helt enkelt. Jag behöver inte tänka på att hamna på rätt sida i en lokal, även om jag fortfarande gör det automatiskt efter alla år. Jag behöver inte längre sitta och fundera på om jag kommer att höra eller inte, för jag vet att jag kommer att höra.

Peter tycker att Rogerpennan fungerar över förväntan, i alla situationer där han testat den.

- Jag hade inte föreställt mig att den skulle vara så bra som den är, i så många situationer. Att den skulle vara så smidig och så effektiv. Till och med i mötessituationer, där jag nog trodde att den skulle briljera, fungerar den bättre än jag tänkt mig. Jag behöver inte ens tänka speciellt på var jag lägger den på ett konferensbord. Den är tillräckligt kraftfull för att kunna ligga i stort sett varsomhelst och ändå räcka till jättebra. Det

spelar inte så stor roll om det är ett stort konferensrum eller litet, om det är långsmalt eller inte, om den ligger bland massor av datorer, bredvid sockerkakor, bakom nätladdare eller om det är en person som är mycket tystlåten och sitter långt bort, jag hör bra ändå. Pennan har ett fokus på den som pratar och ställer in sig på rätt nivå, det gör den ganska bra. Den känner själv av hur den ska fungera. Jag har haft konferensmikrofoner tidigare och det här är överlägset den bästa, det går inte ens att jämföra. De andra har varit starka men inte

smarta. De förstärker så att det blir mer ljud, och ger en förbättring, men inte i situationer där man verkligen behöver det. Rogerpennan skärmar ju av ljud på ett helt annat sätt.

Peter hör bara på ena örat och har små möjligheter att avgöra varifrån ett ljud kommer. Han får använda andra sinnen för att lista ut vem som pratar.

- Rogerpennan i sig hjälper mig inte med det, däremot kan jag med den simulera hur det är

Så här hör Peter

Peter är döv på vänster öra och har 35 % hörsel på höger örat sedan födseln. Han använder en Bolero Q90 på höger öra och en Phonak CROS för transport av ljud från vänster öra. Peter använder också en Roger Pen och ComPilot dagligen.

att ha riktad hörsel genom att lyfta pennan från sin rundupptagande funktion, och peka med den istället mot den som pratar för tillfället. Det ersätter inte den riktade hörselns förmåga att byta fokus och veta vem som pratar med automatik, men det kan simulera effekten av att koncentrera sig på en person som pratar i en bullrig miljö. Jag hör nog kanske till och med bättre än vad en normalhörande gör i samma situation. Rogerpennan är väldigt effektiv, det blir ett mycket mer avslappnat hörande. Jag behöver inte koncentrera mig lika mycket på vad folk säger och då blir jag inte lika trött heller. Det är pennans förtjänst.

Peter har kvar sin sambandscentral runt halsen, sin ComPilot.
- Det är mest för att jag tycker det är smidigt och är van vid det, jag använder ännu inte Rogerpennan hela tiden fullt ut även om jag skulle kunna.

Det finns dock några minus med Rogerpennan tycker Peter.
- Det är svårt att veta hur mycket batterikraft

det finns kvar. Ibland kan det var en osäkerhet, om den kommer att räcka fyra timmar till. Men för mig har den bara laddat ur någon enstaka gång. Det är också svårt att veta i vilket läge man befinner sig om man väljer fasta lägen. Så är den ju rätt lik en penna, och det har hänt att andra tagit upp den för att skriva med. Likheten är ju en fördel också, det gör den ju diskret att använda. Och folk tänker inte på det, det är väldigt bra. Men de minus jag har väger ju lätt mot alla fördelarna.

Peter är positivt överraskad över funktionen runt ett konferensbord, men ännu mer över funktionen i andra livssituationer.

- På restaurang fungerar den bra, man får vara lite ängslig dock när man kår sushi till exempel då det kan bli lite kladdigt runtomkring, men jag brukar lägga den på en servett. Det kanske skulle vara coolt att ha ett Rogerställ att lägga den på, en liten sushivagga. Om det är högt i tak eller dålig akustik, det

spelar ingen roll. Jag har varit på rockklubb med den. Jag behöver inte ha den för att lyssna på musiken, det är högt nog, men däremot kan de jag är med prata direkt in i den och jag hör precis vad de säger.

“Jag behöver inte längre sitta och fundera på om jag kommer att höra eller inte, för jag vet att jag kommer att höra.”

Så när man går och köper öl, kan man få kompletterande beställningar ända fram till bartendern. I föreläsningssituationer funkar det också väldigt bra. Jag kan ju hänga den runt föredragshållaren, men det räcker bra att bara lägga den på bordet bredvid mig. Jag har satt mig relativt långt fram. Det har räckt. Framförallt blir det mycket enklare när folk ställer frågor efter föredragen, då kan jag rikta den och höra mer av de frågor som ställs och inte behöva vänta på att föredragshållaren upprepar frågan, vilket de borde göra men sällan gör. En annan svår situation där Rogerpennan visat sin överlägsenhet är när jag åker taxi, en typisk situation där det är väldigt svårt för mig att höra ordentligt. Jag sitter ju helt fel i baksätet och taxichauffören sitter vänd framåt. Då har jag den i intervjuläge och det fungerar hur bra som helst. Sammantaget är det fantastiskt enkelt och bra, konstaterar Peter.
- I situationer som är mycket svåra, med mycket buller, så hör jag bättre relativt sett än vad jag gör med någonting annat. Det beror delvis på grund av Rogerpennans grundfunktionalitet men också tack vare riktfunktionen, jag kan peka mot ljudet. Tidigare hörhjälpmiddel har också haft en sorts läge där jag kan smala av ljudet, men inte i närheten av hur Rogerpennan klarar av det.

En annan sak är att mitt eget tal låter mycket bättre, det är en stor förbättring och ett starkt skäl för mig att använda Rogerpennan. Jag låter väldigt likt mitt naturliga jag när jag hör ljudet genom Rogerpennan. I andra apparater kan det ibland låta grötigt eller som när man pratar i telefon och får ett eko på sin egen röst. Det blir svårt att koncentrera sig. Rogerpennan ger det vanliga ljudet, vilket är ännu ett skäl till att jag använder den mycket mer än jag trodde från början.

Peter har använt sin Rogerpenna med framgång i de flesta situationer han kan tänka sig, men han har ännu några testtillfällen kvar.

- Jag skulle till exempel vilja gå på opera eller klassisk musik för att testa hur det fungerar med Rogerpennan. Men det kanske faller på att den inte har den räckvidd som krävs. Jag tror hursomhelst det kommer fungera helt perfekt när jag snart får använda den på en guidad tur i Vita huset, slutar Peter.

Text: Anders Arhammar Foto: Morten Bibow